

31998L0041

1998 7 2

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 188/35

TARYBOS DIREKTYVA 98/41/EB

1998 m. birželio 18 d.

dėl įplaukiančiuose ir išplaukiančiuose iš Bendrijos valstybių narių uostų keleiviniuose laivuose esančių asmenų registracijos

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 84 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydamosi Sutarties 189c straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

- (1) kadangi pagal bendrąją transporto politiką turi būti priimtos tolesnės priemonės jūrų transporto saugai stiprinti;
- (2) kadangi Bendrija yra rimtai susirūpinusi dėl keleivinių laivų avarijų, nusinešusių nepaprastai daug gyvybių, ypač per jūrų transporto priemonių *Herald of Free Enterprise* ir *Estonia* katastrofas; kadangi asmenys, Bendrijos teritorijoje naudodamiesi keleiviniais laivais ir greitai eigaiais keleiviniais laivais, turi teisę tikėtis ir būti tikri dėl tinkamo saugos lygio ir tikslios informavimo sistemos, kuri, jei ištiktų avarija, palengvintų ieškojimą, gelbėjimą ir veiksmingą jos padarinių likvidavimą;
- (3) kadangi būtina užtikrinti, kad keleiviniame laive esančių keleivių skaičius neviršytų šiam laivui ir jo saugos inventoriui nustatyto skaičiaus; kadangi kompanijos turi turėti galimybę pranešti paieškos ir gelbėjimo tarnyboms avarijoje nukentėjusių žmonių skaičių;
- (4) kadangi su keleiviais ir komanda susijusi informacija turi būti kaupiama tam, kad palengvintų paiešką ir gelbėjimą bei padidintų avarijos padarinių likvidavimo veiksmingumą, t.y. būtų lengviau nustatyti nukentėjusiųjų tapatybes, pateikti aiškesnę informaciją su tuo susijusiais teisiniais klausimais ir prisidėti prie tinkamesnės išgelbėtų žmonių medicininės priežiūros; kadangi tokia informacija užkirstų kelią bereikalingam giminių ir kitų asmenų,

susirūpinusių dėl žmonių, esančių keleiviniame laive, patyrusiam avariją vandenyse, už kuriuos valstybės narės yra atsakingos pagal 1979 m. Tarptautinę jūrinės paieškos ir gelbėjimo konvenciją (SAR), nerimui;

- (5) kadangi keleiviai turi būti suskaičiuojami ir registruojami prieš laivams išplaukiant;
- (6) kadangi Tarptautinės konvencijos dėl žmogaus gyvybės išsaugojimo jūroje (SOLAS konvencija) III skyrius numato visų į tarptautinius reisus plaukiančiuose keleiviniuose laivuose esančių asmenų skaičiavimą ir registravimą, atitinkamai nuo 1997 m. liepos 1 d. ir 1999 m. sausio 1 d., o administracijoms leidžiama keleiviniams laivams, plaukiojantiems pakrantės vandenyse, netaikyti šių reikalavimų ir reikalavimo registruotis, jei dėl planinių šių laivų reisų atlikti tokią apskaitą tampa neįmanoma; kadangi šis SOLAS konvencijos skyrius netaikomas vidaus reisams ir svarbių klausimų interpretavimas paliekamas pačių valstybių narių nuožiūrai;
- (7) kadangi ši direktyva atitinka valstybių narių teisę įplaukiantiems ir išplaukiantiems iš jų uostų keleiviniams laivams kelti tam tikrus reikalavimus, griežtesnius nei nustatyti SOLAS konvencijoje;
- (8) kadangi pirmiausia, turint omenyje jūrų keleivinio transporto vidaus rinkos mastą, veikla Bendrijos lygiu yra veiksmingiausias būdas bendrajam minimaliam laivų saugos lygiui visoje Bendrijoje sukurti;
- (9) kadangi pagal proporcingumo principą Tarybos direktyva yra tinkama teisinė priemonė, nes valstybėms narėms numato vienodą ir privalomą saugos standartų taikymo sistemą, tačiau kiekvienai valstybei narei palieka teisę nuspręsti, kokios įgyvendinimo priemonės geriausiai tinka jos vidaus sistemai;
- (10) kadangi valstybė narė gali užtikrinti saugos taisyklių, galiojančių su jos vėliava plaukiojančiuose laivuose ir juos valdančiose kompanijose, laikymąsi; kadangi šios taisyklės neturi būti taikomos laivams, plaukiojantiems tarp trečiųjų šalių uostų; kadangi SOLAS konvencijos nuostatos tinka šioms reisams;

⁽¹⁾ OL C 31, 1997 1 31, p. 5 ir OL C 275, 1997 9 11, p. 7.

⁽²⁾ OL C 206, 1997 7 7, p. 111.

⁽³⁾ 1997 m. gegužės 29 d. pareikšta Europos Parlamento nuomonė (OL C 138, 1998 6 16, p. 31), 1997 m. gruodžio 11 d. Tarybos pareikšta bendroji pozicija (OL C 23, 1998 1 23, p. 17) ir 1998 m. kovo 11 d. priimtas Europos Parlamento sprendimas (OL C 104, 1998 4 6).

(11) kadangi vienintelis saugaus ir veiksmingo visų keleivinių laivų, nepaisant jų vėliavos, išplaukiančių ar norinčių išplaukti iš valstybių narių uostų, avarijų padarinių likvidavimo užtikrinimo būdas yra valstybių narių reikalavimas, kad griežtas atitinkamų taisyklių laikymasis būtų išplaukimo iš jų uostų sąlyga; kadangi leidimas netaikyti šių taisyklių negali būti suteiktas tikrai vėliavos valstybei, nes tik uosto valstybė gali nustatyti reikalavimus įplaukiančių ir išplaukiančių iš uosto keleivinių laivų galioms geriausioms paieškos ir gelbėjimo operacijoms;

(12) kadangi, norėdamos suderinti saugos užtikrinimą ir išvengti konkurencijos iškraipymų, valstybės narės dėl kitų, nei šioje direktyvoje paminėtos, priežasčių neturi taikyti lengvatų ar leisti nukrypti nuo atitinkamų SOLAS nuostatų „informacijos apie keleivius“ reisams, prasidedantiems ar pasibaigiantiems Bendrijos uostuose;

(13) kadangi, kad būtų galima tinkamai atlikti registravimą ir išvengti konkurencijos iškraipymų, turi būti taikomas vienodas reisų, kuriems visų laive esančių asmenų registravimas yra privalomas, nustatymo būdas; kadangi dvidešimties mylių riba yra nustatyta atsižvelgiant į bendruosius principus ir visų valstybių narių patvirtintus konkrečius interesus;

(14) kadangi dėl specifinių eksploatacijos priežasčių per Mesinos sąsiaurį plaukiojančiuose keleiviniuose laivuose esančių asmenų skaičiavimas tam tikrą laiką gali būti atliekamas paprastesniu būdu nei pavienių asmenų skaičiavimas; kadangi valstybės narės turėtų turėti galimybę šiek tiek supaprastinti išipareigojimą pranešti į krantą keleiviniuose laivuose, dirbančiuose reguliarioje neilgalaikėje tarnyboje tik saugomose jūros teritorijose, nustatytose šioje direktyvoje, esančių asmenų skaičių; kadangi keleiviniai laivai, dirbantys tik saugomose jūros teritorijose, patiria mažesnę pavojų ir todėl turi galimybę gauti lengvatas; kadangi, esant tam tikroms specifinėms aplinkybėms, laivuose esančių asmenų registracija laivybos kompanijoms gali tapti neįgyvendinama, todėl nukrypti nuo išipareigojimo registruoti galėtų būti leista esant specifinėms aplinkybėms ir tinkamai nustatytoms sąlygoms;

(15) kadangi su įvardytais asmenimis susijusios informacijos kaupimas ir apdorojimas turi būti atliekamas remiantis duomenų apsaugos principais, nustatytais Direktyvoje 95/46/EB⁽¹⁾; kadangi duomenų rinkimo metu ypač pavieniai asmenys turėtų gauti visą informaciją apie tai, kokiam tikslui reikia pateikti duomenis, o duomenys

turėtų būti saugomi tik labai trumpą laiką, kuris jokių būdu neturėtų būti ilgesnis nei nustatytas šioje direktyvoje;

(16) kadangi būtina, kad iš valstybių narių atstovų sudarytas komitetas padėtų Komisijai veiksmingai taikyti šią direktyvą; kadangi šis komitetas, įsteigtas Direktyvos 93/75/EEB⁽²⁾ 12 straipsniu, gali vykdyti šią funkciją;

(17) kadangi tam tikras šios direktyvos nuostatas minėtas komitetas gali pritaikyti tam, kad būtų galima atsižvelgti į būsimus įsigaliojusios SOLAS konvencijos pakeitimus,

PRIĖMĖ ŠIA DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Ši direktyva sustiprina saugą ir galimybes gelbėti į Bendrijos valstybių narių uostus įplaukiančių ir iš jų išplaukiančių keleivinių laivų keleivius bei komandą ir užtikrina, kad, įvykus avarijai, paieškos, gelbėjimo ir padarinių likvidavimo darbai būtų atliekami kuo veiksmingiau.

2 straipsnis

Šioje direktyvoje:

- „asmenys“ — visi laive esantys žmonės, nesvarbu koks jų amžius,
- „keleivinis laivas“ — tai jūrų laivas ar greitaeigis jūrų laivas, vežantis daugiau nei dvylika keleivių,
- „greitaeigis laivas“ — tai greitaeigis laivas, kaip nustatyta 1974 m. SOLAS konvencijos X skyriaus 1 reglamente, galiojusiame šios direktyvos priėmimo metu,
- „kompanija“ — tai keleivinio laivo savininkas ar kita organizacija arba asmuo, pavyzdžiui, valdytojas ar tuščio laivo užsakovas, kuris iš savininko perėmė atsakomybę už keleivinio laivo eksploataciją,
- „ISM kodeksas“ — tai Tarptautinis saugaus laivų eksploataavimo ir taršos prevencijos valdymo kodeksas, patvirtintas Tarptautinės jūrų organizacijos (TJO) 1993 m. lapkričio 4 d. Asamblėjos rezoliucija A.741(18),

⁽¹⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

⁽²⁾ OL L 247, 1993 10 5, p. 19.

- „keleivių registratorius“ — tai atsakingas krante dirbantis asmuo, kompanijos paskirtas ISM kodekso įpareigojimams vykdyti, arba krante dirbantis asmuo, kompanijos paskirtas atsakingu už informacijos apie į šios kompanijos laivą įlipusius asmenis saugojimą,
- „paskirtoji valdžios institucija“ — tai valstybės narės kompetentinga valdžios institucija, atsakinga už paiešką ir gelbėjimą ar besirūpinanti avarijos padariniams,
- „mylia“ — 1 852 metrai,
- „saugoma jūros teritorija“ — tai priedangą nuo atviros jūros poveikio turinti jūros teritorija, kurioje laivas visada yra ne toliau kaip šešios mylios nuo saugios vietos, į kurią gali išlipti asmenys iš avariją patyrusio laivo ir kurioje yra užtikrinta lengvai pasiekama paieškos ir gelbėjimo įranga,
- „reguliarios paslaugos“ — tai persikėlimų laivais, kurie eksploatuojami taip, kad aptarnautų eismą tarp dviejų ar daugiau tokių pačių uostų, serija, kai:
 - a) dirbama pagal paskelbtą tvarkaraštį, arba
 - b) perkėlimai atliekami nuolat ar taip dažnai, kad jie sudaro pripažintas sistemingas serijas,
- „trečioji šalis“ — šalis, kuri nėra valstybė narė.

3 straipsnis

Ši direktyva taikoma keleiviniams laivams, išskyrus:

- karo ir karinių pajėgų laivus, ir
- pramogines jachtas, nebent jos turi ar turės įgulą ir komerciniais tikslais veš daugiau kaip dvylika žmonių.

4 straipsnis

1. Prieš laivui išvykstant suskaičiuojami visi iš valstybės narės uosto išplaukiančiuose keleiviniuose laivuose esantys asmenys.
2. Prieš keleiviniam laivui išvykstant laive esančių asmenų skaičius pranešamas keleivinio laivo kapitoniui ir kompanijos keleivių registratoriui arba krante įsikūrusiai tą pačią funkciją vykdančiai kompanijos sistemai.

5 straipsnis

1. Kiekviename iš valstybės narės uosto išplaukiančiame keleiviniame laive, vykstančiame maršrutu toliau nei dvidešimt mylių nuo išvykimo vietos, registruojama tokia informacija:

- laive esančių asmenų pavardės,
 - jų vardai arba inicialai,
 - lytis,
 - nurodoma amžiaus kategorija (suaugęs, vaikas ar kūdikis), kuriai priklauso kiekvienas asmuo, arba amžius ar gimimo metai,
 - informacija, kai keleivis pasako pats, susijusi su avarijos atveju būtina specialia priežiūra ar pagalba.
2. Ši informacija surenkama prieš išvykstant ir ne vėliau kaip po trisdešimties minučių nuo laivo išvykimo perduodama kompanijos keleivių registratoriui arba krante esančiai tą pačią funkciją vykdančiai kompanijos sistemai.

6 straipsnis

1. Kiekviena valstybė narė reikalauja, kad kompanija užtikrintų, jog 4 straipsnio 1 dalyje ir 5 straipsnio 1 dalyje apie kiekvieną keleivinį laivą, plaukiojantį su jos vėliava ir išvykstantį iš už Bendrijos ribų esančio uosto bei vykstantį į Bendrijos teritorijoje įsikūrusį uostą, nurodyta informacija būtų suteikiama kaip numatyta 4 straipsnio 2 dalyje ir 5 straipsnio 2 dalyje.

2. Kiekviena valstybė narė reikalauja, kad kompanija užtikrintų, jog 4 straipsnio 1 dalyje ir 5 straipsnio 1 dalyje apie kiekvieną keleivinį laivą, plaukiojantį su trečiosios šalies vėliavą ir išvykstantį iš už Bendrijos ribų esančio uosto bei vykstantį į Bendrijos teritorijoje esantį uostą, nurodyta informacija būtų renkama ir saugoma taip, kad būtų prieinama paskirtajai valdžios institucijai, kai šios informacijos reikia paieškai, gelbėjimui ir avarijos padariniams likviduoti.

3. Kai pagal atitinkamas SOLAS nuostatas valstybė narė suteikia lengvatas ar taiko leidžiančias nukrypti nuostatas, susijusias su informacija apie keleivius, laivui, plaukiojančiam su jos vėliava ir atvykstančiam į Bendrijos teritorijoje esantį uostą iš uosto, esančio už Bendrijos ribų, ji gali tai daryti tik šioje direktyvoje išimtims ar leidžiančioms nukrypti nuostatoms numatytomis sąlygomis.

7 straipsnis

Prieš keleiviniam laivui išplaukiant iš valstybėje narėje esančio uosto, jos kapitonas užtikrina, kad laive esančių asmenų skaičius neviršija šiuo keleiviniu laivu leidžiamo vežti keleivių skaičiaus.

8 straipsnis

Kaip reikalaujama 4 ir 5 straipsniuose, kiekviena kompanija, imdamasi atsakomybės už keleivinio laivo eksploatavimą:

- nustato informacijos apie keleivius registravimo sistemą, kuri atitinka 11 straipsnyje nustatytus kriterijus,

— paskiria keleivių registratorių, atsakingą už šios informacijos saugojimą ir perdavimą ištikus avarijai ar esant avarijos padariniams.

Kompanija užtikrina, kad pagal šią direktyvą reikalinga informacija yra visą laiką lengvai prieinama ir perduodama paskirtosioms valdžios institucijoms, atliekančioms paieškos ir gelbėjimo darbus ištikus avarijai ar esant jos padariniams.

Pagal 5 straipsnį surinkti asmeniniai duomenys laikomi ne ilgiau nei nustatyta šioje direktyvoje.

Kompanija užtikrina, kad su asmenimis, pareiškusiais, jog jiems avarijos atveju reikia specialios priežiūros ar pagalbos, susijusi informacija yra tinkamai užrašyta ir prieš išvykstant keleiviniam laivui perduota kapitoniui.

9 straipsnis

1. Valstybė narė, iš kurios uosto išvyksta keleivinis laivas, gali sumažinti 5 straipsnyje nustatytą dvidešimties mylių ribą.

Kiekvieną šią ribą kelionėms tarp dviejų skirtingų valstybių narių uostų sumažinantį sprendimą šios valstybės narės priima kartu.

2. a) Italijos Respublika, įgyvendindama 4 straipsnio 1 dalį, gali reguliarioms paslaugoms per Mesinos sąsiaurį priimti nuostatas dėl maksimalaus keleivinių traukinių vagonų ir kelių transportą gabenančiame keleiviniame laive leistino asmenų skaičiaus skaičiavimo remiantis maksimaliu keleivių skaičiumi, leidžiamu vežti traukinių vagonais ir visomis laive esančiomis transporto priemonėmis, jei asmenų negalima individualiai suskaičiuoti dėl eksploataavimo priežasčių. Šiai nuostatai taikyti skiriamas ketverių metų laikotarpis. Jis tęsiamas pagal 3 dalį, atsižvelgiant į įgytą patirtį.

b) Valstybė narė, iš kurios uosto išvyksta laivas, keleivinius laivus, plaukiojančius tik saugomose jūros teritorijose ir atliekančius reguliariąsias paslaugas, kai kelionė nuo vieno uosto iki kito trunka mažiau kaip valandą, gali atleisti nuo 4 straipsnio 2 dalyje nustatyto įsipareigojimo keleivių registratoriui arba krante esančiai kompanijos sistemai, vykdančiai tą pačią funkciją, pranešti laive esančių asmenų skaičių.

c) Valstybė narė gali keleivinius laivus, plaukiojančius tik saugomose jūros teritorijose, kai maršrute tarp dviejų uostų arba iš ir į tą patį uostą nėra numatyta tarpinių įplaukimų į kitus uostus, atleisti nuo 5 straipsnyje nustatytų įsipareigojimų.

3. Esant 2 dalyje išdėstytoms aplinkybėms taikoma tokia tvarka:

a) Esant 2 dalyje išdėstytoms aplinkybėms taikoma tokia tvarka:

b) jei pranešimą gavusi Komisija per šešis mėnesius nutaria, kad toks sprendimas nepagrįstas arba gali turėti neigiamos įtakos konkurencijai, ji, laikydamasi 13 straipsnyje nustatytos tvarkos, gali pareikalauti, kad valstybė narė pakeistų arba atšauktų savo sprendimą.

4. Reguliarioms paslaugoms toje teritorijoje, kurioje metinė labai aukštų bangų, viršijančių du metrus, tikimybė yra mažesnė nei 10 %, ir

— jei maršrutas nuo išvykimo vietos nėra ilgesnis kaip trisdešimt mylių, arba

— kai pagrindinis paslaugos tikslas yra įprastais tikslais palaikyti nuolatinį ryšį tarp nuošalių bendrijų,

valstybė narė, iš kurios uosto keleiviniai laivai šalyje plaukioja atitinkamais maršrutais, arba dvi valstybės narės, tarp kurių uostų plaukioja keleiviniai laivai, gali reikalauti Komisijos, jei jos mano, kad kompanijos neturi galimybių registruoti 5 straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos, panaikinti arba iš dalies sumažinti šį reikalavimą.

Tuo tikslu pateikiami tokio reikalavimo neįvykdomumo įrodymai. Be to, įrodoma, kad teritorijoje, kurioje plaukioja tokie laivai, navigacijai vadovaujama iš kranto ir yra pateikiamos patikimos oro prognozės bei yra prieinamas pakankamas paieškos ir gelbėjimo įrangos kiekis. Pagal šią dalį leistini nukrypimai negali turėti jokios neigiamos įtakos konkurencijai.

Sprendimas priimamas 13 straipsnyje nustatyta tvarka.

5. Pagal šios direktyvos nuostatas valstybė narė nesuteikia išimčių arba netaiko nukrypti leidžiančių nuostatų nė vienam iš jos uosto išplaukiančiam keleiviniam laivui, turinčiam susitarančioms SOLAS konvencijos šalims trečiajai šaliai priklausančią vėliavą ir pagal atitinkamas SOLAS nuostatas nesutinkančiai su tokių išimčių taikymu.

10 straipsnis

Pagal 8 straipsnį nustatytą registravimo sistemą tvirtina valstybės narės.

Valstybės narės savo teritorijose savo nuožiūra kartais tikrina, ar tinkamai veikia pagal šią direktyvą nustatytos registravimo sistemos.

Kiekviena valstybė narė paskiria valdžios instituciją, kuriai kompanijos, kurioms taikomas 8 straipsnis, praneša pagal šią direktyvą reikalingą informaciją.

11 straipsnis

1. Šioje direktyvoje registravimo sistemos atitinka tokius funkcinis kriterijus:

i) *įskaitomumą*:

reikiama informacija turi būti parašyta lengvai įskaitoma forma,

ii) *prieinamumą*:

reikiama informacija turi būti lengvai pasiekama paskirtosioms valdžios institucijoms, suinteresuotoms sistemoje esančiais duomenimis,

iii) *patogumą*:

sistema turi būti sukurta taip, kad pernelyg ilgai nebūtų sulaukiami įlipantys ir (arba) iš laivo išlipantys keleiviai;

iv) *apsaugą*:

informacija turi būti atitinkamai saugoma nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo ar praradimo bei pakeitimo, paskelbimo ar gavimo be leidimo.

2. Tuose pačiuose ar panašiuose maršrutuose turi būti išvengta sistemų įvairovės.

12 straipsnis

Nepažeisdama SOLAS konvencijos keitimo tvarkos, ši direktyva gali būti keičiama 13 straipsnyje nustatyta tvarka, kad, kaip apibrėžta šioje direktyvoje ir neišplečiant jos taikymo srities, užtikrintų vėlesnių dalinių pakeitimų, susijusių su registravimo sistemomis, kurios įsigaliojo po šios direktyvos priėmimo, taikymą SOLAS konvencijai.

13 straipsnis

Komisijai padeda komitetas, įkurtas pagal Direktyvos 93/75/EEB 12 straipsnio 1 dalį. Komitetas veikia to straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta tvarka.

14 straipsnis

Valstybės narės nustato baudų už pagal šią direktyvą priimtų nacionalinių nuostatų pažeidimų sistemas ir imasi visų reikiamų priemonių, užtikrinančių šių baudų taikymą. Numatytos baudos yra veiksmingos, proporcingos padarytam pažeidimui ir atgrasančios.

15 straipsnis

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 1999 m. sausio 1 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai. 5 straipsnis taikomas ne vėliau kaip 2000 m. sausio 1 d.

2. Valstybės narės, tvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodas į šią direktyvą arba tokios nuorodos daromos jas oficialiai skelbiant. Nuorodų darymo tvarką nustato valstybės narės.

3. Valstybės narės nedelsdamos pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų visų nuostatų tekstus. Apie tai Komisija praneša kitoms valstybėms narėms.

16 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo dienos.

17 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Liuksemburge, 1998 birželio 18 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

G. STRANG